

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

06.01.2026

м. Харків

№ 70/1-рк/к

**КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
ТЕПЛОВОГО ГОСПОДАРСТВА
«ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО»**
(інформація, доступ до якої обмежено)

Про припинення дій, що містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

1. Процесуальні дії

- (1) Східним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) здійснювався державний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання законодавства про захист економічної конкуренції на регіональному ринку послуг з постачання теплової енергії в межах Полтавської області.
- (2) Відділенням надіслано вимоги про надання інформації КОМУНАЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВУ ТЕПЛОВОГО ГОСПОДАРСТВА «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» (далі – КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО», ПІДПРИЄМСТВО) від 18.11.2024 № 70-02/4429є, від 21.04.2025 № 70-02/2495є, від 30.07.2025 № 70-02/4847є, від 23.10.2025 № 70-02/6454є.
- (3) Листами від 10.12.2024 № 01-05/278 (вх. № 70-01/3264 від 10.12.2024), від 08.05.2025 № 01-05/27 (вх. № 70-01/1728 від 09.05.2025), від 27.05.2025 № 01-05/102 (вх. № 70-01/2000 від 27.05.2025), від 07.08.2025 № 01-05/168 (вх. від 07.08.2025 № 70-01/3348) та від 07.11.2025 № 01-05/266 (вх. від 07.11.2025 № 70-01/4533) КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» надало інформацію з копіями підтверджуючих документів на вимоги Відділення.

2. Предмет рекомендацій

- (4) Дії КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО», які полягають у встановленні вимог отримання технічних умов на встановлення вузла обліку теплової енергії та погодження проєктної документації на встановлення вузла обліку теплової енергії, що не передбачено чинним законодавством, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з постачання теплової енергії, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів.

3. Суб'єкт, якому надаються рекомендації

- (5) КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» є юридичною особою, ідентифікаційний код юридичної особи – *(інформація, доступ до якої обмежено)*, дата проведення державної реєстрації – 21.03.2007, місцезнаходження: *(інформація, доступ до якої обмежено)*; основний вид діяльності - *(інформація, доступ до якої обмежено)*.
- (6) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» є суб'єктом господарювання.

4. Становище суб'єкта господарювання на ринку

- (7) Визначення становища суб'єкта господарювання на ринку послуг з постачання теплової енергії проведено відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики.

4.1. Об'єкт аналізу щодо визначення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (8) Відповідно до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

4.1.1. Суб'єкт господарювання

- (9) Об'єктом аналізу є КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» - суб'єкт господарювання, що здійснює діяльність на ринку послуг з постачання теплової енергії.

4.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (10) Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є послуги з постачання теплової енергії.

4.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

4.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (11) Відповідно до пункту 4.1 Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (12) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (13) Товаром щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» є послуги з постачання теплової енергії (далі – Послуги).

4.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (14) Згідно із пунктом 3 частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавцем послуг з постачання теплової енергії є теплопостачальна організація.
- (15) Виконавцем послуг з постачання теплової енергії є КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО».
- (16) Споживачами Послуг є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати Послуги від ПІДПРИЄМСТВА внаслідок того, що системи теплозабезпечення їх приміщень (житлових та нежитлових) приєднані (підключені) саме до теплових мереж, які знаходяться у власності, користуванні (оренді, обслуговуванні).
- (17) Відтак, КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» є основним (єдиним) продавцем Послуг для споживачів.

4.2.3. *Визначення товарних меж ринку*

- (18) Відповідно до пунктів 5.1 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (19) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) за показниками взаємозамінності, якими зокрема є:
 - подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (20) Відповідно до пункту 5.1 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого. Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) за показниками взаємозамінності, окремими з яких є наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи), відсутність суттєвої різниці в цінах, подібність якісних показників, взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва.
- (21) Відповідно до пункту 2 частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (№ 2189-VIII від 09.11.2017, із змінами) послуга з постачання теплової енергії є комунальною послугою.
- (22) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про теплопостачання» - постачання теплової енергії (теплопостачання) – господарська діяльність, пов'язана з наданням теплової енергії (теплоносія) споживачам за допомогою технічних засобів транспортування та розподілом теплової енергії на підставі договору.
- (23) Відповідно до інформації КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО», наданої листами від 10.12.2024 № 01-05/278 (вх. від 10.12.2024 № 70-01/3264) та від 07.11.2025 № 01-05/266 (вх. від 07.11.2025 № 70-01/4533) 01.10.2021 на офіційному вебсайті ПІДПРИЄМСТВА

<https://www.gadyachte.net/novini/> було розміщено Типовий індивідуальний договір про надання послуг з постачання теплової енергії та починаючи з 02.11.2021 з усіма фізичним та юридичними особами, які є власниками квартир та нежитлових приміщень у багатоквартирних будинках укладені публічні договори приєднання за формою, встановленою Правилами надання послуги з постачання теплової енергії, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 830 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 08.09.2021 № 1022) (зі змінами) (далі – Правила № 830).

- (24) Відповідно до пункту 1 Типового індивідуального договору про надання послуг з постачання теплової енергії, цей договір є публічним договором приєднання, який встановлює порядок та умови надання послуги з постачання теплової енергії для потреб опалення або на індивідуальний тепловий пункт для потреб опалення та приготування гарячої води (далі - послуга) індивідуальному споживачу.
- (25) Згідно із пунктом 5 цього ж договору, Виконавець зобов'язується надавати споживачу послугу відповідної якості та в обсязі відповідно до теплового навантаження будинку.
- (26) Крім того, у період 2022-2025 років з юридичними особами КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» уклало індивідуальні договори про надання послуг з постачання теплової енергії, предметом яких визначено надання послуги з постачання теплової енергії відповідної якості та в обсязі відповідно до теплового навантаження будинку.
- (27) Отже, за таких обставин товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є Послуги, що не мають товарів-замінників.

4.2.4. *Визначення територіальних (географічних) меж ринку*

- (28) Відповідно до пункту 6.1 Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (29) Відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про природні монополії» діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, визначених у статті 5 цього Закону, підлягає ліцензуванню відповідно до закону.
- (30) КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» здійснює господарську діяльність з постачання теплової енергії на підставі ліцензії, виданої ПОЛТАВСЬКОЮ ОБЛАСНОЮ ДЕРЖАВНОЮ АДМІНІСТРАЦІЄЮ від 05.10.2012 № 326 (переоформлена 30.10.2017) (далі – Ліцензія № 326). Крім того, ПІДПРИЄМСТВО здійснює господарську діяльність з виробництва теплової енергії та транспортування теплової енергії на підставі Ліцензії № 326.
- (31) Відповідно до Ліцензії № 326 місцем провадження КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» господарської діяльності з виробництва теплової енергії, транспортування теплової енергії, постачання теплової енергії визначено місто Гадяч Полтавської області.
- (32) Згідно з інформацією КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО», наданою листами від 10.12.2024 № 01-05/278 (вх. від 10.12.2024 № 70-01/3264) та від 07.11.2025 № 01-05/266 (вх. від 07.11.2025 № 70-01/4533), ПІДПРИЄМСТВО надає послуги з постачання теплової енергії в межах території міста Гадяч Полтавської області.
- (33) При визначенні територіальних меж ринку постачання теплової енергії враховано територію розташування теплопостачальних мереж, за межами якої придбання товару для споживачів є неможливим.

- (34) Отримання Послуг можливе лише в суб'єкта господарювання, який здійснює діяльність у межах саме теплопостачальних мереж, які йому належать на праві власності та/або користуванні.
 - (35) Отже, територіальними (географічними) межами ринку Послуг є територія міста Гадяч Полтавської області, на якій розташовані теплопостачальні мережі, що є у власності, користуванні (оренді, обслуговуванні) ПІДПРИЄМСТВА.
- 4.2.5. *Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку*

- (36) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (37) Часовими межами ринку Послуг визначено період 2022-2025 років та станом на січень 2026 року. В зазначений період структура вказаного ринку не змінювалась.

Визначення потенційних конкурентів

- (38) Відповідно до абзацу другого частини першої статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (39) Згідно з абзацом п'ятим частини першої статті 1 Закону України «Про природні монополії» суміжний ринок – товарний ринок, що не перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів якого реалізація вироблених товарів або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.
- (40) Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сфері, зокрема, транспортування теплової енергії.
- (41) Відповідно до статті 6 Закону України «Про природні монополії» до суміжних ринків, що регулюються цим Законом, належить постачання теплової енергії.
- (42) Отже, внаслідок технологічних особливостей постачання теплової енергії, а також з огляду на обмеження, що пов'язані з територією розміщення (розташування) теплових мереж, конкуренція на ринку послуг із постачання теплової енергії відсутня, тому потенційні конкуренти у КППГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» відсутні.

Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (43) Відповідно до пункту 9.2. Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (44) Бар'єрами вступу на ринок є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, пов'язані з необхідністю отримання дозвільних документів побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.

- (45) Бар'єрами для вступу на ринок Послуг потенційних конкурентів є, зокрема: економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних фінансових ресурсів для придбання відповідного обладнання для організації надання послуг із постачання теплової енергії; адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю отримання ліцензії на постачання теплової енергії.
- (46) Частиною другою статті 7 Закону України «Про природні монополії» передбачено, що в умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій та на суміжних ринках (ліцензійних умовах) визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.
- (47) Основними бар'єрами вступу на ринок Послуг є обмеження, пов'язані з необхідністю наявності у власності об'єктів теплових мереж та необхідності отримання ліцензії на провадження діяльності з постачання теплової енергії.
- (48) Враховуючи зазначене, КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» у територіальних межах м. Гадяч Полтавської області, де розташовані мережі, які йому належать на праві власності, користуванні (оренді, обслуговуванні), не має конкурентів на ринку постачання теплової енергії, а відтак споживачі зазначених послуг не мають можливості отримувати такі послуги від інших суб'єктів господарювання.

Установлення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (49) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, зокрема, якщо, на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (50) ПІДПРИЄМСТВО у визначених територіальних межах не має конкурентів на ринку Послуг, а відтак споживачі зазначених послуг не мають можливості отримувати ці послуги від інших суб'єктів господарювання.
- (51) Враховуючи викладене, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» протягом періоду 2022-2025 років та станом на січень 2026 року має ознаки суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з постачання теплової енергії в межах м. Гадяч Полтавської області, де розташовані мережі, які йому належать на праві власності, користуванні (оренді, обслуговуванні), із часткою 100 %, оскільки на цьому ринку у нього не має жодного конкурента.

5. Нормативно-правове регулювання

- (52) Засади забезпечення комерційного, у тому числі розподільного, обліку послуг із постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та забезпечення відповідною обліковою інформацією споживачів таких послуг визначено Законом України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» від 22.06.2017 № 2119-VIII (зі змінами).
- (53) Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» оснащення будівель вузлами комерційного обліку та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку здійснюється відповідно до проєктної документації з дотриманням будівельних норм і правил у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства. Таке оснащення та відповідна проєктна документація **не потребують видачі технічних умов та інших вимог до встановлення вузла комерційного обліку, погодження з державними органами, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами, операторами зовнішніх інженерних мереж, виконавцями комунальних послуг.**

- (54) Згідно із частиною четвертою статті 3 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» вузли комерційного обліку, встановлені за рахунок власника (співвласників) будівлі, належать на праві власності власнику будівлі або є спільною сумісною власністю співвласників багатоквартирного будинку. Вузли комерційного обліку приймаються виконавцем відповідної комунальної послуги та оператором зовнішніх інженерних мереж на абонентський облік протягом 14 календарних днів з дня встановлення або дня отримання виконавцем та оператором звернення власника (співвласників).
- (55) Згідно із частиною десятою статті 3 Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» вузли комерційного обліку приймаються оператором зовнішніх інженерних мереж на обслуговування протягом 14 календарних днів з дня встановлення або дня отримання оператором звернення від власника (співвласників).
- (56) Порядок оснащення будівель вузлами комерційного обліку та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку затверджений наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 09.08.2018 № 206, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 31.08.2018 за № 990/32442 (далі – Порядок оснащення будівель № 206).
- (57) Порядок оснащення будівель № 206 визначає процедуру оснащення будівель вузлами комерційного обліку оператором зовнішніх інженерних мереж та власником (співвласниками) будівлі, узгодження умов такого оснащення та вимоги до місць встановлення.
- (58) Відповідно до пункту 9 Порядку оснащення будівель № 206 власник (співвласники) будівлі може (можуть) самостійно обладнати будівлю вузлами комерційного обліку, про що письмово повідомляє (повідомляють) оператора зовнішніх інженерних мереж.
- (59) Пунктом 11 Порядку оснащення будівель № 206 визначено, що оснащення будівель вузлами комерційного обліку та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку здійснюється відповідно до проєктної документації з дотриманням будівельних норм і правил та з урахуванням Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» **і не потребує видачі технічних умов та інших вимог до встановлення вузла комерційного обліку, а також погодження з державними органами, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами, операторами зовнішніх інженерних мереж, виконавцями комунальних послуг.**
- (60) Відповідно до пункту 12 Порядку оснащення будівель № 206 для оснащення будівель вузлами комерційного обліку та обладнанням інженерних систем оператор зовнішніх інженерних мереж надає за зверненням власника (співвласників) безкоштовно таку інформацію для встановлення вузла комерційного обліку послуги з постачання теплової енергії та гарячого водопостачання: номінальне та максимальне теплове навантаження систем опалення (постачання гарячої води); тиск теплоносія в мережі опалення (постачання гарячої води); температурний графік внутрішньобудинкової системи опалення; місце розташування та діаметр вводу мережі; місце розташування вузла комерційного обліку.
- (61) Отже, чинними нормативно-правовими актами не передбачено отримання замовником технічних умов, інших вимог для встановлення вузла обліку теплової енергії, та погодження з виконавцем послуг з постачання теплової енергії.

6. Обставини, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

- (62) Відділенням встановлено, що відповідно до інформації КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО», наданої листами від 10.12.2024 № 01-05/278 (вх. від 10.12.2024 № 70-01/3264), від 08.05.2025 № 01-05/27 (вх. від 09.05.2025 № 70-01/1728), від 27.05.2025 № 01-05/102 (вх. від 27.05.2025 № 70-01/2000) та від 07.11.2025 № 01-05/266 (вх. від 07.11.2025 № 70-01/4533), ПІДПРИЄМСТВОМ надавалась послуга з постачання теплової енергії споживачам (населенню, бюджетним організаціям, іншим споживачам) в опалювальні періоди 2022-2025 років. Обсяг наданої послуги з постачання теплової енергії споживачам становив за 2022 рік – 35 703 100 грн, за 2023 рік – 3 780 714,37 грн, за 2024 рік – 39 634 993,28 грн, за січень-жовтень 2025 року – 25 177 000,00 грн (з ПДВ).
- (63) Крім того, КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» надавались споживачам платні послуги, пов'язані із наданням послуги з постачання теплової енергії, зокрема, послуга з видачі технічних умов на облаштування індивідуальних приладів обліку теплової енергії та безоплатна послуга з погодження проєктної документації на встановлення вузла обліку теплової енергії фізичним, юридичним особам протягом 2020-2025 років.
- (64) Відповідно до інформації КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО», наданої листом від 07.08.2025 № 01-05/168 (вх. від 07.08.2025 № 70-01/3348), наказом ПІДПРИЄМСТВА від 29.12.2018 № 114 «Про затвердження вартості послуг, що надаються КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» (далі – Наказ № 114) затверджено та введено в дію з 01.01.2020 вартість послуг на видачу технічних умов щодо підключення, відключення від теплових мереж, **облаштування індивідуальних приладів обліку теплової енергії** та реконструкції існуючої системи теплопостачання згідно з додатком 1.
- (65) Отже, КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» **Наказом № 114** було встановлено вартість послуг з видачі технічних умов на облаштування індивідуальних приладів обліку теплової енергії у розмірі 798,88 грн (з ПДВ).
- (66) Крім того, ПІДПРИЄМСТВО у листі від 07.08.2025 № 01-05/168 (вх. від 07.08.2025 № 70-01/3348) зазначило, що *«видача технічних умов та погодження проєктної документації на встановлення вузла теплової енергії фізичним, юридичним особам здійснювалася у відповідності до нормативно-правових актів протягом діяльності підприємства»* (мова оригіналу). Також, повідомлено, що протягом 2020-2021 років технічні умови на встановлення вузла обліку теплової енергії ПІДПРИЄМСТВОМ **не видавались** фізичним, юридичним особам.
- (67) Відповідно до інформації КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО», наданої листом від 10.12.2024 № 01-05/278 (вх. від 10.12.2024 № 70-01/3264), наказом ПІДПРИЄМСТВА від 31.12.2021 № 111 «Про затвердження вартості послуг, що надаються КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» (далі – Наказ № 111) затверджено та введено в дію з **01.01.2022** вартість послуг на видачу технічних умов, щодо підключення, відключення від теплових мереж, **облаштування індивідуальних приладів обліку теплової енергії** та реконструкції існуючої системи теплопостачання згідно з додатком 1.
- (68) Отже, КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» **Наказом № 111** було встановлено вартість послуг з видачі технічних умов на облаштування індивідуальних приладів обліку теплової енергії у розмірі 798,88 грн (з ПДВ).
- (69) Також, КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» листом від 10.12.2024 № 01-05/278 (вх. № 70-01/3264 від 10.12.2024) повідомлено, що наказом ПІДПРИЄМСТВА від 29.12.2023 № 175 «Про затвердження вартості послуг, що надаються КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» (далі – Наказ № 175) затверджено та введено в дію з 01.01.2024 вартість послуг на видачу технічних умов, щодо підключення, відключення від теплових мереж, **облаштування індивідуальних приладів обліку теплової енергії** та реконструкції існуючої системи теплопостачання згідно з додатком 1.

- (70) Отже, КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» **Наказом № 175** встановлено вартість послуг з видачі технічних умов на облаштування індивідуальних приладів обліку теплової енергії у розмірі 1 150,00 грн (з ПДВ).
- (71) Відповідно до інформації КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО», наданої листом від 08.05.2025 № 01-05/27 (вх. від 09.05.2025 № 70-01/1728), на ПІДПРИЄМСТВІ діяв наступний порядок видачі технічних умов на облаштування індивідуальних приладів обліку теплової енергії: *«Погодити з КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» наявність технічної можливості відключення від загальнобудинкової системи опалення та облаштування індивідуальної централізованої системи опалення з підключенням окремого лічильника на опалення нежитлового приміщення. Звернутися до спеціалізованої організації із завданням розробити відповідну проєктну документацію. Отримати у КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» технічні умови на встановлення вузла обліку теплової енергії на систему опалення окремого приміщення. Погодити з КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» проєктну документацію на окрему систему опалення у приміщення та встановлення індивідуального приладу обліку. Відключити існуючі опалювальні прилади від стояків загальнобудинкової системи опалення, а транзитні стояки теплоізолювати. Змонтувати індивідуальну систему опалення. Підключити систему опалення до теплових мереж та встановити лічильник тепла. Організувати приймання системи опалення теплопостачальною організацією та поставити прилад обліку теплової енергії на окреме приміщення. Прийняти на абонентський облік, встановлений прилад обліку теплової енергії»* (мова оригіналу).
- (72) КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» у листі від 07.08.2025 № 01-05/168 (вх. від 07.08.2025 №70-01/3348) повідомило, що *«отримання технічних умов та погодження проєктної документації щодо встановлення вузла обліку теплової енергії, є обов'язковим, у випадках передбачених чинним законодавством, зокрема ДБН В.2.5-39-2008 «Теплові мережі», ДБН В.2.5-67:2013 «Опалення, вентиляція і кондиціонування», Правилами технічної експлуатації теплових установок і мереж, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України 05 березня 2007 року за № 197/13464 та іншими нормативно-правовими актами»* (мова оригіналу).
- (73) Згідно з інформацією КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО», наданою листом від 07.11.2025 № 01-05/266 (вх. від 07.11.2025 № 70-01/4533), Наказ № 175 є чинним.
- (74) Отже, для прийняття КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» на абонентський облік приладу обліку теплової енергії споживачу послуги з постачання теплової необхідно отримати технічні умови на облаштування індивідуальних приладів обліку теплової енергії за вартістю, встановленою ПІДПРИЄМСТВОМ, та виготовити проєктну документацію на встановлення індивідуальних приладів обліку теплової енергії, яку необхідно погодити у ПІДПРИЄМСТВА.
- (75) Згідно з інформацією КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО», наданою листами від 10.12.2024 № 01-05/278 (вх. від 10.12.2024 № 70-01/3264) та від 08.05.2025 № 01-05/27 (вх. від 09.05.2025 № 70-01/1728), ПІДПРИЄМСТВОМ видані технічні умови на встановлення вузла обліку теплової енергії на нежитлові приміщення, розташовані на першому поверсі багатоквартирних будинків: за 2022 рік – 1 фізичній особі, за 2023 рік – 1 фізичній особі, зокрема:
- **фізичною особою** (інформація, доступ до якої обмежено) 11.01.2022 подано до ПІДПРИЄМСТВА заяву про видачу технічних умов на встановлення лічильника теплової енергії; КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» видані Технічні умови № ПП-1 на встановлення вузла обліку теплової енергії на систему опалення нежитлового приміщення № 4, розташованого в багатоквартирному будинку (інформація, доступ до якої обмежено) у м. Гадяч Полтавської області від 18.01.2022 № 01-05/16 за заявою фізичної особи (інформація, доступ до якої обмежено); виписано рахунок на оплату № 2

від 11.01.2022 на суму 798,88 грн. за виготовлення технічних умов, який згідно із випискою ПДПРИЄМСТВА по особовому рахунку оплачений *(інформація, доступ до якої обмежено)* 12.01.2022; погоджено «Робочий проєкт на встановлення вузла обліку теплової енергії на систему опалення нежитлового приміщення *(інформація, доступ до якої обмежено)* м. Гадяч Полтавської області»; складено 21.07.2022 акт введення в експлуатацію вузла обліку теплової енергії;

- **фізичною особою** *(інформація, доступ до якої обмежено)* 26.06.2023 подано до ПДПРИЄМСТВА заяву про видачу технічних умов на облаштування індивідуального приладу обліку теплової енергії; КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» видані Технічні умови № ПП-2 на встановлення вузла обліку теплової енергії на систему опалення нежитлового приміщення № 3, розташованого в багатоквартирному будинку *(інформація, доступ до якої обмежено)* у м. Гадяч Полтавської області від 07.07.2023 № 01-05/152 фізичній особі *(інформація, доступ до якої обмежено)* виписано рахунок на оплату № 31 від 30.06.2023 на суму 798,88 грн. за виготовлення технічних умов, який згідно із випискою ПДПРИЄМСТВА по особовому рахунку оплачений *(інформація, доступ до якої обмежено)* 30.06.2023; погоджено «Робочий проєкт на встановлення вузла обліку теплової енергії на систему опалення нежитлового приміщення № 3 по *(інформація, доступ до якої обмежено)* у м. Гадяч Полтавської області»; складено 12.10.2023 акт введення в експлуатацію вузла обліку теплової енергії.

- (76) Як зазначено КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» у листі від 08.05.2025 № 01-05/27 (вх. від 09.05.2025 № 70-01/1728) «замовниками спеціалізованою організацією були розроблені проєкти на встановлення вузла обліку теплової енергії на систему опалення нежитлового приміщення...Погодження проєктів здійснюється безоплатно» (мова оригіналу).
- (77) Отже, встановлення КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» вимог щодо отримання технічних умов на встановлення вузла обліку теплової енергії та погодження проєктної документації на встановлення вузла обліку теплової енергії, призвели до понесення фізичними особами *(інформація, доступ до якої обмежено)* та *(інформація, доступ до якої обмежено)* фінансових витрат, які не передбачені чинним законодавством.
- (78) Відповідно до інформації КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО», наданої листами від 10.12.2024 № 01-05/278 (вх. від 10.12.2024 № 70-01/3264), від 08.05.2025 № 01-05/27 (вх. від 09.05.2025 № 70-01/1728), від 27.05.2025 № 01-05/102 (вх. від 27.05.2025 № 70-01/2000) та від 07.11.2025 № 01-05/266 (вх. від 07.11.2025 № 70-01/4533), протягом 2024 року та поточного періоду 2025 року ПДПРИЄМСТВОМ не видавались технічні умови на встановлення вузла обліку теплової енергії, оскільки звернень від фізичних та юридичних осіб, не надходило до ПДПРИЄМСТВА.
- (79) Згідно з інформацією КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО», наданою листом від 07.08.2025 № 01-05/168 (вх. від 07.08.2025 № 70-01/3348), прийняття на абонентський облік вузлів обліку теплової енергії без отримання у ПДПРИЄМСТВА технічних умов на встановлення вузла обліку теплової енергії та без погодження відповідної проєктної документації не проводилось протягом 2020-2024 років та поточного періоду 2025 року.
- (80) Отже, КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» протягом 2022-2025 років встановлюються вимоги споживачам щодо отримання технічних умов на встановлення вузла обліку теплової енергії та погодження проєктної документації на встановлення вузла обліку теплової енергії у ПДПРИЄМСТВА, що не передбачено чинним законодавством.
- (81) Наразі наказ ПДПРИЄМСТВА від 29.12.2023 № 175 «Про затвердження вартості послуг, що надаються КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» в частині вартості послуг з видачі технічних умов на облаштування індивідуальних приладів обліку теплової енергії у розмірі 1 150,00 грн (з ПДВ) є чинним.

7. Правова кваліфікація

Вплив дій КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» на споживачів

- (82) Встановлення КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» плати за видачу технічних умов на облаштування індивідуальних приладів обліку теплової енергії є безпідставним та таким, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, адже може завдати споживачам додаткові фінансові витрати.
- (83) Дії КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» щодо встановлення вимог отримання технічних умов на встановлення вузла обліку теплової енергії та погодження проєктної документації на встановлення вузла обліку теплової енергії, що не передбачено чинним законодавством, призвели до понесення додаткових фінансових витрат споживачів-фізичних осіб (*інформація, доступ до якої обмежено*) та (*інформація, доступ до якої обмежено*) та призвели до затягування у часі розрахунків із споживачами за фактично спожиту теплову енергію за показниками вузла обліку теплової енергії.
- (84) Також, дії КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» щодо встановлення вимог отримання технічних умов на встановлення вузла обліку теплової енергії та погодження проєктної документації на встановлення вузла обліку теплової енергії, що не передбачено чинним законодавством, в подальшому можуть призвести до понесення додаткових фінансових витрат споживачів, можливих відмов, затримок та додаткових труднощів при облаштуванні вузла обліку теплової енергії для інших споживачів, які мають намір встановити вузол обліку теплової енергії та звернутись до ПІДПРИЄМСТВА із відповідною заявою про прийняття вузла обліку теплової енергії на абонентський облік.
- (85) За таких умов споживачі змушені оплатити вартість послуги з видачі технічних умов на облаштування індивідуальних приладів обліку теплової енергії, встановлену ПІДПРИЄМСТВОМ, сплатити грошові кошти спеціалізованій організації за виготовлення проєктної документації на встановлення вузла обліку теплової енергії та погодити проєктну документацію з КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО», оскільки зазначені вимоги ПІДПРИЄМСТВА є обов'язковими для споживачів.
- (86) Вимоги КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» щодо погодження проєктної документації на встановлення вузла обліку теплової енергії навіть на безкоштовній основі призводять до затягування у часі розрахунків із споживачами за фактично спожиту теплову енергію за показниками вузла обліку теплової енергії.
- (87) У разі невиконання вимог КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» засоби обліку теплової енергії не приймаються ПІДПРИЄМСТВОМ на абонентський облік, що позбавить споживача здійснювати розрахунки за показниками вузла обліку теплової енергії, тобто за фактично спожиту теплову енергію на опалення приміщення.

8. Неможливість вчинення КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (88) Дії КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» щодо встановлення вимог отримання технічних умов на встановлення вузла обліку теплової енергії та погодження проєктної документації на встановлення вузла обліку теплової енергії, що не передбачено чинним законодавством, були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з постачання теплової енергії, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця таких послуг, який дотримується вимог чинного законодавства у сфері постачання теплової енергії та не допускає ущемлення його законних інтересів.
- (89) За відсутності конкуренції на ринку послуг з постачання теплової енергії споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначених послуг.

9. Висновки

- (90) Згідно з абзацом другим частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (91) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (92) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (93) Враховуючи, що КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО», яке протягом періоду 2022-2025 років та станом на січень 2026 року має ознаки суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з постачання теплової енергії в межах м. Гадяч Полтавської області, де розташовані мережі, які йому належать на праві власності, користуванні (оренді, обслуговуванні), із часткою 100 %, оскільки на цьому ринку у нього не має жодного конкурента, дії КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО», які полягають у встановленні вимог отримання технічних умов на встановлення вузла обліку теплової енергії та погодження проєктної документації на встановлення вузла обліку теплової енергії, що не передбачено чинним законодавством, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи вищевикладене, керуючись частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 та 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає КОМУНАЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВУ ТЕПЛОвого ГОСПОДАРСТВА «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» (ідентифікаційний код юридичної особи – 34401528) такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити дії, які полягають у встановленні вимог щодо отримання технічних умов на встановлення вузла обліку теплової енергії та погодження проєктної документації на встановлення вузла обліку теплової енергії, що не передбачено чинним законодавством, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з постачання теплової енергії, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду рекомендацій КПТГ «ГАДЯЧТЕПЛОЕНЕРГО» необхідно повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету

України (за адресою: вул. Капітана Володимира Кісельова, 1, м. Полтава, 36014 та на e-mail: khrgv@amcu.gov.ua) у **30-денний термін з дня їх отримання** із наданням копій підтверджуючих документів.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умов виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито необхідних заходів для усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК